

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

Η Εκκλησία χαίρει και αγάλλεται για ένα λόγο παραπάνω κατά τη γιορτή των Αγίων Πάντων, δεδομένου ότι ΟΙ ΑΓΙΟΙ, τους οποίους καθημερινά εξάλλου τιμάμε, είναι τα κοσμήματά της και ο σκοπός της χριστιανικής ζωής. Ουσιαστικά άγιος είναι βέβαια μόνο ο Θεός. «Εις άγιος, εις Κύριος, Ιησούς Χριστός, εις δόξαν Θεού Πατρός», ψάλλουμε σε κάθε λειτουργία. Οι πιστοί αγιάζουν όταν ενώνονται με την Χάρη του Τριαδικού Θεού και λάμπουν ως εικόνες Του. Μην ξεχνάμε τι παραγγέλλει ο Θεός: «Να γίνετε άγιοι, γιατί εγώ είμαι άγιος» (Α΄ Πέτρ. 1,16). Ο Χριστός δηλώνει καθαρά ότι είναι το φως του κόσμου (Ιω. 8,12) και, μετέχοντας μυστηριακά στο άκτιστο αυτό φως Του, αγιαζόμαστε και εμείς, εν ταπεινώσει και μετανοία, κοινωνώντας της δυνάμεως και δόξας Του. Στο κατά Ματθαίον ευαγγέλιο ο Ιησούς δηλώνει: «Όποιος προσπαθήσει να σώσει ατομιστικά τη ζωή του, θα τη χάσει, ενώ όποιος θυσιάσει τη ζωή του για μένα (με μαρτύριο, μαρτυρία πίστεως και υπεύθυνη στάση ζωής), θα τη σώσει στην αιωνιότητα». Οι άγιοι λοιπόν δεν έχουν δική τους αγιότητα, αλλά συμμετέχουν στην αγιότητα του Χριστού, και προς τον Χριστό συνεχώς προσανατολίζονται, αφού ο Παράκλητος κατοικεί στην ψυχοσωματική τους υπόσταση.

Οι άγιοι είναι οι κατεξοχήν ΦΙΛΟΙ του Χριστού και των ανθρώπων, σύμφωνα με το αγιογραφικό: «Από το Πνεύμα το Άγιο κινούμενοι μίλησαν άγιοι άνθρωποι του Θεού» (Β΄ Πέτρ. 1,20-21). Γι' αυτό και αρμόζει σ' αυτούς ΤΙΜΗΤΙΚΗ προσκύνηση, ενώ ΛΑΤΡΕΙΑ αρμόζει στον Τριαδικό Θεό ΚΑΙ ΜΟΝΟ: «Κύριον τον Θεόν σου προσκυνήσεις και αυτώ μόνο λατρεύσεις» (Ματθ. 4,11). Οι άγιοι άνθρωποι του Θεού, είτε στη γη ευρίσκονται είτε στον ουρανό, μεσιτεύουν για μας στο Θεό ως ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΜΕΣΙΤΕΣ, προσευχόμενοι για τη σωτηρία μας, διότι ουσιαστικός μεσίτης είναι μόνο ο Ιησούς Χριστός. Πράγματι, με σχετική έννοια, μεσίτες υπάρχουν πολλοί, οι άγιοι της Εκκλησίας, που κοντά στο Θεό ευρισκόμενοι παρακαλούν και προσεύχονται για εμάς. Διότι και ο απόστολος Παύλος λέγει: «Ως απόστολος σταλμένος στα έθνη... ίσως κάνω τους ομοεθνείς μου να ζηλέψουν ΚΑΙ ΣΩΣΩ μερικούς απ' αυτούς» (Ρωμ. 11,13-14). Την ίδια έννοια σχετικής μεσιτείας έχουν και τα λόγια του αποστόλου Ιακώβου, που διδάσκει: «Αυτός που επιστρέφει αμαρτωλό από την πλανεμένη οδό του, ΘΑ ΤΟΥ ΣΩΣΕΙ την ψυχή από το θάνατο και θα καλύψει πλήθος αμαρτιών» (5,20). Ο Θεός ακόμη, πολλές φορές άλλαξε αποφάσεις με τις μεσιτείες των αγίων και δεν κατέστρεψε το λαό Του, όπως έγινε π.χ. δια της προσευχής του Μωυσή (Εξ. 32,11-14). Ακόμη, ο Θεός σώζει την Ιερουσαλήμ χάριν του δούλου Του Δαβίδ, ο οποίος είχε ήδη κοιμηθεί (Δ΄ Βασ. 19,34). Αλλά και στην Αποκάλυψη, διδάσκεται ότι «ανέβηκε ο καπνός του θυμιάματος με τις προσευχές των αγίων, από το χέρι του αγγέλου μπροστά στο Θεό» (Αποκ. 8,4).

Οι άγιοι με τη δύναμη και προς δόξαν του Θεού ΘΑΥΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ. Οι απόστολοι του Χριστού καθημερινά θεράπευαν πλήθος αρρώστων: «Ακόμη και τους ασθενείς έφερναν στις πλατείες, και τους έβαζαν σε κρεβάτια και φορεία ώστε, όταν περνούσε ο Πέτρος, να πέσει έστω και η σκιά του σε κάποιον απ' αυτούς .... Και όλοι θεραπεύονταν» (Πράξ. 5,12-16). Ο Θεός δια του Παύλου ενεργούσε εξάλλου ασυνήθη θαύματα. Και τα μαντίλια ακόμη της κεφαλής ή του λαιμού, που τα είχε

χρησιμοποιήσει ο Παύλος, τα έβαζαν πάνω στους ασθενείς. Αυτοί τότε γιατρεύονταν από τις αρρώστιες τους και από πονηρά πνεύματα (Πράξ. 19,11-12).

Μάλιστα τα ΑΦΘΑΡΤΑ ΛΕΙΨΑΝΑ πολλών αγίων, αποτελούν ένα συνεχές ΣΗΜΕΙΟ εκ Θεού, είναι η απόδειξη ότι όχι μόνο υπάρχει αλλά και ενεργεί συνεχώς ο Θεός, και αφθαρτοποιεί την κτίση προς δόξαν Του, και για την σωτηρία όλων. Είναι μια απόδειξη ακόμη ότι θα αναστηθεί και το σώμα μας στην Δευτέρα Παρουσία, διότι όπως λέμε και στο Σύμβολο της Πίστεως: «Προσδοκώ ανάσταση νεκρών και ζωήν του μέλλοντος αιώνος». Τα άγια λείψανα λοιπόν προσανατολίζουν προς την ακοίμητη δόξα που περιμένει όλους μας, αφού καθαρίσουμε τις αισθήσεις μας, και βαδίσουμε πραγματικά στα χνάρια του Χριστού. Είναι πνευματικοί φάροι, που κρατούν σε εγρήγορση όλες τις γενιές των χριστιανών, ώστε να μην ξεφύγουν από τον μόνο άξιο δρόμο της ζωής, και παρασυρθούν από τα κύματα που σηκώνει το παμφάγο στόμα του άδη. Είναι οδοδείκτες, που διαλαλούν ότι ο σκοπός της ζωής είναι η προσωπική μας Πεντηκοστή, και η εμπειρία της Φλεγόμενης Βάτου του Μωυσή, που αποκτάται δωρεάν δια του φαρμάκου της αθανασίας, της Θείας δηλαδή Κοινωνίας, και της διαρκούς μετανοίας.

Τέλος, ο Θεός δεν είναι άγαλμα, ξόανο ή είδωλο. Δεν είναι ένας παππούλης, που αμέτοχος κάθεται και παρακολουθεί τα δρώμενα από κάποιο σημείο του ουρανού, ή ένας μεταφυσικός ελεγκτής που χαίρεται για τα πάθη και τα λάθη μας, και караδοκεί παντού για να καταδικάσει τον ένοχο. Αυτές είναι αποτυχημένες εικόνες και εκφράσεις περί Θεού, και σχηματίστηκαν απ' αυτούς που απείχαν (οικειοθελώς) από την γεμάτη έλεος και ζεστή παρουσία Του.

Οι άγιοι της Εκκλησίας, μας αποδεικνύουν με την υπευθυνότητά τους, τον αγώνα και τον ανθρωπισμό τους, με τις μεσιτείες και τα θαύματά τους, ότι ο Υιός του Θεού που ενσαρκώθηκε στον κόσμο ως Ιησούς Χριστός, είναι το όντως πρόσωπο, απείρως αγαπά τους ανθρώπους, και τους καλεί στο δρόμο της αγιότητας και της λύτρωσης. Ότι ο Θεός είναι πάντα νέος, ό,τι πιο όμορφο υπάρχει, και αποκαλύπτεται στις καθарές καρδιές, που με την προσευχή, την άσκηση, την αγάπη και την λειτουργική ζωή, γίνονται κατοικητήριά Του, και τόποι Θεοφανείας Του.